

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

24. Quandonam, seu quo tempore vacare dicatur beneficium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

ercent in religiosos suos, saltem in causis spectantibus ad vota religiosa, observationem regulæ, & domesticam disciplinam, juxta. *c. ad aures. de temp. ordinat.* Porro eandem constitutionem *c. ne pro defectu.* extendi quoque debere ad Ecclesiarum Collegiatarum Prælatos illos, qui & ipsi ordinariam & generalem jurisdictionem in Clericos suæ Ecclesiæ jure speciali exercent, ob identitatem rationis, & intentionem legislatoris (quæ in isto *c. ne pro defectu.* fuit, ut Ecclesiis viduatis, seu pastore & sponso destitutis tempestivè provideatur, ne detrimentum aliquod patiatur) probabiliter censet Laym. *loc. cit. n. 2.* citans Abb. *n. 5.* & Imol. *n. 2. in cit. c. ne pro defectu.* & *gl. in c. quia propter. de elect. v. Ecclesiis viduatis.* Porro qualiter dictum trimestre capitularibus restringi possit, & qualiter computandum, dictum est in *part. præced. de electione.*

Questio 24. Quando nam, seu quo tempore dicatur beneficium vacare?

Respondeo: tempus vacationis propriè & communiter loquendo: (qui communis usus loquendi semper attenditur & præfertur verborum proprietati, juxta *l. cum de lanionis. ff. de fundo instrumto.*) est illud, in quo possessor beneficii cedit vel decedit, ita ut dum dicitur: beneficium vacavit de tali tempore, semper intelligatur de principio vacationis, non autem de processu temporis, ex quo vacatio duravit. *Gonz. gl. 11. n. 66.* quem in finem notandum, quod ait *gl. in clem. 1. de concess. præb. v. notitia.* & cum illa *Gonz. gl. 11. n. 54.* aliud esse, vacare beneficium, & aliud vacationem durare: sic namque vacationis tempus momentaneum est & indivisibile, seu vacatio contingit in unico instanti & momento temporis, nimirum quo decedit possessor, vel etiam dum vacat ipso jure in ipso puncto, quo v. g. contrahit quis matrimonium, emittit professionem, vel committit delictum. *Barb. juris Eccl. l. 3. c. 14. n. 66.* citans *Chok. ad reg. 8. gl. 7. n. 23.* *Gonz. gl. 15. n. 141.* durat verò & continuatur tempore reliquo, quo illud beneficium non est denuo plenum seu provisum. *Gonz. ibid. c. n. 37.* sic v. g. *Reg. 8.* seu mensium loquitur tantum de tempore seu momento vacationis, quo illa primò contingit; non autem de continuatione illius, ne aliàs beneficium idem ex una eademque vacatione vacare dicatur in pluribus diversisq; mensibus, Apostolico & Ordinario; dum, v. g. possessor obit in mense Apostolico, & durat hæc vacatio etiam mense Ordinario. *Gonz. ibid. n. 55.* & sic quoad reservationem consideratur tempus vacationis, non autem tempus, quo duravit seu continuata est vacatio. *Gonz. ibid. n. 66.* & *gl. 24. n. 112.*

Questio 25. Ubinam, seu in quo loco contingere censetur vacatio?

Respondeo primò: in genere, vacare censetur beneficia in loco, ubi est persona ultimi possessoris beneficii; quando agitur de vacatione, quæ originem ducit à facto negativo, v. g. quòd quis intra annum non fuerit promotus, ita ut si persona non promotus tempore inductæ vacationis fuerit in curia, beneficium censetur vacare in curia, si fuerit extra curiam, dicatur vacare extra curiam. *Tond. in quest. benef. p. 2. c. 3. §. 2. n. 33.* citans *Rebuff. in p. 2. tit. de non promot. intra annum.* *Garc. p. 5. c. 1. n. 78.* si verò agatur de vacatione ducente originè ex facto positivo (intellige vi cujus

ipso jure inducitur vacatio; secus enim est, si vilius sit privandus ab homine, seu per sententiam. *Garc. loc. cit. n. 75.* ut constabit ex paulò post dicendis, v. g. ex delicto consistente in committendo, beneficium dicitur vacare in illo loco, ubi actus ille gestus est, ob quem inducitur privatio à jure, seu etiam à speciali decreto. *Tond. loc. cit. n. 34.* *Garc. loc. cit. n. 79.* subdens *n. 80.* sic beneficia hæreticorum vacare in partibus, ubi commissum delictum, & non in curia, ubi lata sententia; cum vacent ipso jure, & conferri possint, etiam ante sententiam; quamvis hodie dum beneficia ob heresim sint reservata Papæ per *constitut. 29. Pii V.* & eatenus vacent in curia, juxta dicenda paulò post.

2. Respondeo secundò in specie: vacatio dicitur contingere in loco, ubi persona moritur. *Gonz. gl. 15. §. 1. n. 42.* *Lott. l. 3. q. 15. n. 59.* quia persona habet jus, & jus sequitur personam. *AA. iidem ex Imol. in clem. 2. ut lite pend.*

3. Respondeo tertio: ibi dicitur vacare beneficium, ubi apprehenditur possessio (nempe ob quam captam vacat beneficium aliud, seu prius incompatible) hinc attendendus est locus, ubi procurator exercet illud ministerium, nempe capiendi possessionem. *Gonz. gl. 15. §. 2. num. 10.* citans *Vitalin. n. 73.* *Card. n. 18.* *Imol. n. 19.* in *clem. 1. ut lite pend.* sic, si existens in curia, & habens beneficium requirens personalem residentiam, fuit provisus in partibus de alio simili beneficio, illudque collationem acceptavit, & mediante procuratore illius possessionem sumpsit, adeò quipso jure jam vacet primum ejus beneficium, beneficium hoc dicitur vacare in partibus, ubi accepta possessio secundi, & non in curia. *gl. in clem. 1. ut lite pend. v. collatio.* cum qua sentire videtur *Gonz. cit. n. 10.* contra *Archid.* Et dum opponitur, talem quòdam primum beneficium fingi esse mortuum, adeòque vacare illud in curia; quia nemo potest mori, nisi ubi personaliter est, responderi eodem *gl.* talem non verè sed fictè esse mortuum quoad primum beneficium, & fictionem illam trahi ad loca, ubi capta possessio secundi. *Gonz. cit. n. 10.* ubi etiam subdit ex mente ejusdem *gl.* aliud esse nimirum beneficium illud primum dicendum vacare in curia, si possessio illa capta non fuisset per procuratorem, sed per amicum vel gestorem, & postea esset ratificata per existentem in curia; quia ante ratificationem non vacat, sed in ipso momento ratificationis, & sic in curia.

4. Respondeo quarto: in illo loco dicitur vacare beneficium, in quo quis passus est privationis sententiam. *Gonz. gl. 15. §. 2. n. 18.* citans *Simonet. de reserv. q. 26. n. 1.* *Pavin. de off. & pot. cap. sede vac. prælud. 7. n. 8.* *Mand. ad reg. 32. q. 8. n. 13.* contra *Gomel. ad reg. de impetrantibus benef. vacant. per obit. famil. Cardin. q. 7. n. 8.* sic, si in curia præsens, privetur in partibus beneficio suo, dicitur beneficium vacare in partibus, & non in curia. *Gonz. cit. n. 18.* & contra si quis absens à curia privetur beneficio in curia per sententiam, vel alio quovis modo legitimo, dicitur beneficium vacare in curia, & non in partibus. *Gonz. nu. 16.* citans *Abb. in c. ad petitionem. de accusationib. norab. 3.* & *Felin. ibid. n. 2.* *Gamb. de pot. leg. l. 3. n. 124.*

5. Respondeo quinto: ibi vacare dicitur beneficium, ubi contrahitur matrimonium; sic v. g. si beneficiatus existens in curia contrahat per procuratorem matrimonium in partibus, beneficium dicitur